

hun i Graab, thi hendes Bog indeholdt et uforbelegtigt Vidnesbyrd. Da imidlertid det Sted, hvor hun sidst havde tjent, var mig bekendt som et Sted, hvor intet Lyende kunde være, reflekterede jeg ikke paa det givne Vidnesbyrd, men antog Pigen i min Tjeneste. Hun tjente mig tro og skikkelig, og da hun forlod Tjenesten, gav jeg hende et Vidnesbyrd, aldeles modstridende det, hun havde fra sin forrige Kondition." Hvor er nu den gode Veiledning, som en saadan Skudsmaalsbog giver? Det var kun det, jeg vilde tillade mig at lægge de ærede Medlemmer paa Hjerte, at Skudsmaalsbogen med dens Vidnesbyrd ikke giver nogen paalidelig Underretning.

Barfod: Da jeg sidst havde Ordet, glemte jeg at gjøre opmærksom paa, at i Sverrig kjender man ikke Skudsmaalsbøger i den Betydning, man har dem her, og de svenske Tjenestefolk, af hvilke ikke saa faa komme til Danmark, have intet Skudsmaal at bringe med; de have foruden Efterretning om deres Fødsel, at de ere konfirmerede osv., et Skudsmaal fra den Sidste, hos hvem de have tjent. Der er enkelte Herrer her i Thinget, der ere meget vel bekendte med de engelske Forhold; det er ikke Tilfældet med mig, men saavidt jeg veed, kjender man heller ikke Skudsmaalsbøger i England. Kan man undvære dem i England og Sverrig, forekommer det mig, at være et stærkt Beviis for, at de heller ikke i Danmark ere absolut nødvendige. Den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) meente, at Forslagsstilleren var stærkt paavirket af de kjøbenhavnske Forhold, og skulde have godtgjort det ved forskjellige statistiske Meddelelser, han (Forslagsstilleren) har givet. Det Sidste kan nu ikke godtgjøre, at han er stærkt paavirket af de kjøbenhavnske Forhold; thi hvorhen havde han lettere at henvende sig end netop til Kjøbenhavn; da ikke alene Rigsdagens Sæde er i Kjøbenhavn, men han selv boer der, er det naturligt, at han der havde lettest Adgang til alle de Oplysninger, der kunde tjene og styrke hans Forslag; han søgte dem derfor der, men derved er paa ingen Maade godtgjort, at han selv er stærkt paavirket af kjøbenhavnske Forhold; han havde maastee søgt andetsteds hen, naar han

der havde kunnet faae Oplysninger med samme Lethed. Dersom imidlertid Forslagsstilleren — jeg selv — skulde være stærkt paavirket af kjøbenhavnske Forhold, saa gjælder det rimeligviis ikke de ærede Rigsdagsmænd for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), Ribe Amts 4de Valgkreds (Termansen), Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (S. J. Christensen) og Sorø Amts 4de Valgkreds (P. Olsen) eller de Andre, som have talt i samme Retning, og som ikke kunne antages at have talt netop fra et kjøbenhavnsk Standpunkt, men som hver for sig have talt saaledes, som deres Overbeviisning og deres paa heelt forskjellige Steder indhentede Erfaring gjorde det nødvendigt for dem at tale. Den samme ærede Rigsdagsmand ønskede, at mit Forslag ikke maatte have ændret § 59, som stæet er, men henviste derimod til en fri Overenskomst mellem Hunsbonden og Lyende. Denne Ytring er optagen af flere andre Talere — jeg veed ikke, om ikke ogsaa af den ærede Justitsminister. Dertil svarer jeg, at det er netop, hvad jeg har foreslaaet, at nemlig Hunsbonden og Lyendet kunne enes om, naar de stilles ad, at give og modtage, eller at lade være at give og modtage Skudsmaal — vel at mærke ikke i selve Skudsmaalsbogen. Dersom det virkelig skulde være muligt, at mit Lovforslag kan forstaaes saaledes, og jeg maa antage det, siden den høitærede Justitsminister har været i Tvivl om, hvorledes det skulde forstaaes — dersom det skulde være muligt, siger jeg, at forstaae Lovforslaget saaledes, at det under nogensomhelst Betingelse skulde være tilladt at indføre Nogetsomhelst, det være sig Godt eller Ondt, i hvad man nu kalder Skudsmaalsbog, men hvad der efter mit Forslag skal kaldes Lyendebog, saa maa jeg tilstaae trænger mit Lovforslag stærkt til en Ændring, da det var min Hensigt saa skarpt og bestemt som muligt at betone, at i denne Skudsmaalsbog eller Lyendebog maatte for Fremtiden ikke indføres nogetsomhelst godt eller ondt Skudsmaal; thi dersom det var Tilfældet, at Hunsbonden og Lyendet kunde enes om fremtidig at indføre gode Skudsmaal i Skudsmaalsbogen, saa blev Følgen deraf, at dersom f. Ex. Hunsbonden og Lyendet ikke kunde enes derom, saa kom der ikke noget Skudsmaal, og da intet Skuds-